

دوازده گفتار

درباره حضرت مهدی

حسین اوسطی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست

دباجه.....	۱۷
مقدمه.....	۱۹
الطاف الهیّه.....	۱۹
با هزاران تأسف.....	۲۰
ضرورت بقای حجت الهی در عالم.....	۲۱
امام پشت پرده غیبت.....	۲۱
محرومیت از فیض حضور.....	۲۲
مهم ترین وظیفه مسلمانان، به ویژه شیعیان.....	۲۲
قطعی بودن طلوع خورشید.....	۲۳
گفتار اول: اثبات وجود حضرت مهدی <small>علیه السلام</small> از دیدگاه عقل.....	۲۷
شناخت امام زمان <small>علیه السلام</small>	۲۹
لزوم شناخت امام زمان.....	۳۱
حکایت.....	۳۲
محتوای حدیث ثقلین.....	۳۴
جهان بدون حجت.....	۳۴
یک سؤال مهم.....	۳۵
مناظره هشام بن حکم.....	۳۵
مناظره دیگر هشام.....	۳۷
هدایت عامه.....	۳۸

۶ دوازده گفتار درباره حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه

- ۴۲ نظریه هانری کُربن.....
- ۴۲ عقل و خرد، ما را به اسلام و تشیع دعوت می کند.....
- ۴۵ یک دلیل روشن دیگر.....
- ۴۷ خلاصه بحث .....
- ۴۹ سؤالات گفتار اول .....
- ۵۱ گفتار دوم: اثبات وجود حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه از دیدگاه نقل .....
- ۵۵ قرآن و امامت.....
- ۵۶ آیه تبلیغ.....
- ۵۷ نگاه اجمالی به آیه تبلیغ .....
- ۵۸ آیه ولایت.....
- ۵۹ مصداق آیه ولایت .....
- ۶۲ نتیجه گیری .....
- ۶۳ مهدویت از دیدگاه قرآن.....
- ۶۵ نتیجه گیری از آیات.....
- ۶۵ یک مطلب مهم.....
- ۶۷ امامت و مهدویت از دیدگاه روایات.....
- ۶۷ تعداد امامان و اسامی آنها.....
- ۷۲ روایات در خصوص حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه.....
- ۷۶ نگاهی به مفاد حدیث ثقلین.....
- ۷۷ حدیث ثقلین از دیدگاه علامه طباطبایی .....
- ۷۸ مهدی از فرزندان فاطمه و از اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله است .....
- ۷۸ روایات نور .....
- ۸۰ نتیجه گیری از این روایات.....
- ۸۱ خلاصه گفتار .....
- ۸۳ سؤالات گفتار دوم.....
- ۸۵ گفتار سوم: کسانی که با حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه ملاقات کرده اند .....
- ۸۹ کسانی که به حضور حضرت رسیده اند.....

فهرست ۷

- تشریف یافتگان به حضور امام عصر در غیبت کبرا..... ۹۵
- تشرفات در عصر حاضر..... ۹۶
- گوناگونی اسباب تشرفات..... ۹۷
- مضمون توقیع را چگونه معنا کنیم؟..... ۹۹
- خلاصه بحث..... ۱۰۲
- سؤالات گفتار سوم..... ۱۰۳
- گفتار چهارم: اثبات وجود حضرت مهدی از طریق بروز معجزات و کرامات آن بزرگوار..... ۱۰۵
- ظهور و بروز کرامات از ناحیه مقدسه..... ۱۰۹
- حق ماندنی است و باطل رفتنی..... ۱۰۹
- ایمان ساحران به موسی..... ۱۱۱
- حکایت اسماعیل هرقلی..... ۱۱۲
- کرامتی از امام زمان علیه السلام در عصر حاضر..... ۱۱۶
- نامه‌ای از آیت‌الله حائری رحمته الله علیه..... ۱۱۹
- خلاصه بحث..... ۱۲۲
- سؤالات گفتار چهارم..... ۱۲۲
- گفتار پنجم: استغاثه و توسل به خاندان عصمت و طهارت، به‌ویژه حضرت مهدی علیه السلام..... ۱۲۵
- استغاثه و توسل به ائمه علیهم السلام..... ۱۲۹
- سنت تغییرناپذیر الهی..... ۱۲۹
- ادله‌ای که این ادعا را ثابت می‌کند..... ۱۳۰
- دورنمایی از توانایی ائمه اطهار علیهم السلام..... ۱۳۲
- نسبت ناروا به موحدان..... ۱۳۳
- ملائکه و تدبیر عالم..... ۱۳۳
- نحوه تعلیم قرآن در رابطه با توسل..... ۱۳۵
- توسل به اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله در منابع اهل سنت..... ۱۳۶
- آمزش گناهان از طریق توسل..... ۱۳۸
- تقاضای دعای فرزندان یعقوب از پدر..... ۱۳۸
- پیراهن یوسف..... ۱۳۹

۱۴۰	..... نکته‌ای در باب توسل
۱۴۱	..... خلاصه بحث
۱۴۲	..... سؤالات گفتار پنجم
۱۴۵	..... گفتار ششم: غیبت امام زمان <small>علیه السلام</small>
۱۴۹	..... اهتمام به مسئله غیبت در میان اصحاب و علمای شیعه
۱۵۰	..... عنایت حضرت مهدی <small>علیه السلام</small> به موضوع غیبت
۱۵۱	..... غیبت انبیا و اوصیا <small>علیهم السلام</small>
۱۵۵	..... چند سؤال درباره غیبت امام زمان <small>علیه السلام</small>
۱۵۵	..... منافات نداشتن غیبت با تبیین احکام
۱۵۶	..... فلسفه غیبت
۱۵۹	..... فواید حجت غایب
۱۶۰	..... وابستگی خلقت به وجود معصوم
۱۶۱	..... امامان <small>علیهم السلام</small> امان روی زمین هستند
۱۶۲	..... هدایت معنوی امام در تمامی حالات
۱۶۴	..... توضیح کلام علامه طباطبایی در نفوذ معنوی امام <small>علیه السلام</small>
۱۶۷	..... خدمات حضرت به جامعه در زمان غیبت
۱۶۸	..... ولی غایب که معلم حضرت موسی بود
۱۶۹	..... عنایت ائمه <small>علیهم السلام</small> به مشکلات دوستان خود
۱۷۰	..... کمک‌رسانی امام عصر <small>علیه السلام</small> به مردم
۱۷۱	..... حضرت مهدی از خداوند چه می‌خواهد؟
۱۷۳	..... نتیجه‌گیری
۱۷۵	..... کلام معجزه‌آسا
۱۷۶	..... وجود امام غایب موجب بقای مکتب
۱۷۷	..... گاندی در زندان
۱۷۷	..... اثر اعتقاد شیعه به حیات امام عصر <small>علیه السلام</small>
۱۷۷	..... آگاهی امام غایب از حالات و اعمال شیعیان
۱۷۸	..... خلاصه گفتار ششم

فهرست ۹

- سؤالات گفتار ششم ۱۸۰
- گفتار هفتم: طول عمر حضرت مهدی علیه السلام ۱۸۳
- مسئله طول عمر ۱۸۷
- اسرار پنهان خلقت ۱۸۸
- تلاش برای افزایش عمر انسان ۱۸۹
- عمرهای طولانی در بعضی از گیاهان و حیوانات ۱۹۰
- طول عمر از دیدگاه تاریخ ۱۹۱
- عمرهای طولانی از دیدگاه کتاب‌های آسمانی ۱۹۱
- مناظره سید بن طاووس ۱۹۴
- اراده خداوند بر همه چیز حاکم است ۱۹۵
- تشرفات و طول عمر ۱۹۶
- اعتراف بزرگان اهل سنت ۱۹۶
- خلاصه گفتار هفتم ۲۰۱
- سؤالات گفتار هفتم ۲۰۲
- گفتار هشتم: انتظار ۲۰۶
- انتظار در قرآن و روایات ۲۱۰
- مراتب و انواع انتظار ۲۱۱
- انتظار پیروان مکتب اهل بیت علیهم السلام ۲۱۱
- تلاش و کوشش، لازمه انتظار واقعی ۲۱۲
- جایگاه انتظار در مباحث اعتقادی ۲۱۳
- امیدبخشیدن، اصل مهم تربیت اسلامی ۲۱۴
- روش پیامبر و ائمه علیهم السلام ۲۱۶
- دعوت به انتظار در روایات اهل بیت ۲۱۷
- خلاصه گفتار هشتم ۲۱۹
- سؤالات گفتار هشتم ۲۲۰
- گفتار نهم: وظیفه اهل ایمان در زمان غیبت امام زمان ۲۲۲
- وظایف ما در زمان غیبت ۲۲۶

۱۰) دوازده گفتار درباره حضرت مهدی (عج)

۱. شناخت امام زمان ۲۲۶
۲. لزوم برقراری ارتباط با امام عصر (عج) ۲۲۷
- الف) دعا برای سلامتی و ظهور حضرت ۲۲۷
- ب) صدقه دادن از طرف امام (عج) ۲۳۰
- ج) انجام برخی عبادات به نیابت از حضرت ۲۳۰
- د) اظهار علاقه به وجود مقدس امام زمان (عج) ۲۳۱
۳. استغاثه به حضرت مهدی (عج) ۲۳۲
۴. رعایت پاکدامنی و تقوا ۲۳۳
۵. آشنایی با راه صحیح ۲۳۵
- تعیین تکالیف منتظران در دعای امام عصر (عج) ۲۳۹
- دعای حضرت مهدی (عج) ۲۴۰
۱. وظایف علما ۲۴۱
۲. وظایف دانشجویان ۲۴۱
۳. وظایف مستمعان ۲۴۲
۴. وظایف بزرگسالان ۲۴۲
۵. وظایف جوانان ۲۴۲
۶. وظایف زنان ۲۴۲
۷. وظایف ثروتمندان ۲۴۳
۸. وظایف فقرا ۲۴۳
۹. وظایف حاکمان ۲۴۴
- فرازهای دیگر دعای امام ۲۴۴
- خلاصه گفتار نهم ۲۴۴
- سؤالاتی از گفتار نهم ۲۴۶
- گفتار دهم: وقایع قبل از ظهور ۲۴۸**
- نامعین بودن زمان ظهور ۲۵۲
- علائم ظهور ۲۵۲
- تفاوت نشانه‌های ظهور ۲۵۲

فهرست ۱)

تذکر لازم	۲۵۳
شیوع فساد قبل از ظهور	۲۵۵
وضع امت اسلامی در حال حاضر	۲۵۷
آیا حضرت قائم دین جدید می‌آورد؟	۲۵۷
غربت دوباره اسلام	۲۵۸
انتظار واقعی در آخرالزمان دشوار است	۲۵۹
شیوع ظلم و جور	۲۵۹
شیوع فساد از دو ناحیه	۲۶۰
آزمایش بزرگ اهل ایمان	۲۶۱
نصرت بعد از یأس	۲۶۲
هشدار به اهل ایمان	۲۶۳
زمینه‌سازی برای ظهور مصلح جهانی	۲۶۴
چرا فرمان ظهور صادر نمی‌گردد؟	۲۶۵
توجه به نکته‌ای مهم	۲۶۸
خلاصه گفتار دهم	۲۷۰
سؤالات گفتار دهم	۲۷۱
گفتار یازدهم: ویژگی‌های حکومت حضرت مهدی <small>علیه السلام</small>	۲۷۴
برقراری عدالت	۲۷۸
احکام اسلام، تجلی عدالت خواهی	۲۷۹
نگاهی به حکومت کوتاه علی <small>علیه السلام</small>	۲۸۱
حکومت حضرت مهدی <small>علیه السلام</small> از دیدگاه روایات	۲۸۴
دو ویژگی مهم در عصر ظهور	۲۸۶
پاسخ به سؤالی مهم	۲۸۸
چهره حکومت مهدی <small>علیه السلام</small> از دیدگاه نهج البلاغه	۲۸۹
پاسخ به یک سؤال	۲۹۱
توصیف عدل‌گستری مهدی از زبان علی <small>علیه السلام</small>	۲۹۴

- ۲۹۵ ..... بشارت روند تاریخ
- ۲۹۶ ..... جواب به یک سؤال
- ۲۹۸ ..... خلاصه گفتار یازدهم
- ۳۰۰ ..... سؤالات گفتار یازدهم
- ۳۰۲ ..... گفتار دوازدهم: پاسخ به سؤالات
- ۳۰۶ ..... مقدمه
- ۳۰۶ ..... ۱- علائم قطعی ظهور در روایات
- ۳۰۷ ..... امکان ظهور، قبل از وقوع علائم قطعی
- ۳۰۹ ..... سفیانی کیست؟
- ۳۰۹ ..... خروج دجال
- ۳۱۰ ..... دجال و طول عمر
- ۳۱۱ ..... دجال یعنی دروغگوی فتنه‌انگیز
- ۳۱۲ ..... نهضت سید حسنی
- ۳۱۳ ..... ندای آسمانی
- ۳۱۴ ..... خلاصه این سؤال و جواب
- ۳۱۵ ..... سؤالات از این پرسش و پاسخ
- ۳۱۵ ..... ۲- دعای ندبه
- ۳۱۶ ..... بحث از سند دعای ندبه
- ۳۱۸ ..... ندبه و گریه در مصایب و فراق عزیزان
- ۳۱۹ ..... گریه شدید امام صادق علیه السلام
- ۳۲۱ ..... خلاصه این سؤال و جواب
- ۳۲۲ ..... سؤالات از این پرسش و پاسخ
- ۳۲۲ ..... ۳- بحثی درباره اسماء و القاب ائمه اطهار علیهم السلام
- ۳۲۲ ..... اسامی ائمه علیهم السلام بیانگر مقامات ایشان است
- ۳۲۳ ..... نام ائمه علیهم السلام را برای فرزندان خود انتخاب کنیم
- ۳۲۳ ..... اسماء و القاب حضرت حجت علیه السلام

فهرست ۱۳

- حجة الله، خليفة الله و داعی الله ۳۲۴
- «ناطق» ۳۲۵
- «مهدی» معروف ترین لقب حضرت ۳۲۶
- دو ویژگی مهم جانشین رسول خدا ﷺ ۳۲۷
- مهدی ما نیز خواهد آمد ۳۲۷
- القاب مختص به حضرت ۳۲۸
- بقیه الله ۳۲۸
- قائم ۳۲۹
- وظیفه ما هنگام شنیدن کلمه قائم ۳۳۰
- دیگر القاب حضرت ۳۳۱
- اباصالح ۳۳۲
- خلاصه این سؤال و جواب ۳۳۴
- سؤالات از این پرسش و پاسخ ۳۳۵
- ۴- اعتقاد به منجی در سایر ادیان ۳۳۵
- معرفی بیشتر منجی بشر در اخبار ما ۳۳۷
- خلاصه سؤال و جواب ۳۳۸
- سؤالات از این پرسش و پاسخ ۳۳۸
- ۵- چرا روایات مهدی ﷺ در صحیح بخاری نیامده؟ ۳۳۸
- ۶- چگونگی شناخت مهدی واقعی ۳۴۰
- یک تفاوت مهم و روشنگر ۳۴۲
- خلاصه این سؤال و جواب ۳۴۳
- سؤالات از این پرسش و پاسخ ۳۴۴
- ۷- آیا بیشتر مردم در حکومت حضرت مهدی ﷺ، کشته می شوند؟ ۳۴۴
- خلاصه این سؤال و جواب ۳۴۶
- سؤالات از این پرسش و پاسخ ۳۴۷
- ۸- مسجد مقدس جمکران ۳۴۷

- ۳۴۸ ..... احداث مسجد مقدس جمکران.....
- ۳۵۰ ..... نگاهی به اعمال مسجد مقدس جمکران.....
- ۳۵۲ ..... توجه بزرگان به این پایگاه مقدس.....
- ۳۵۳ ..... توجه اقشار مختلف به این مکان مقدس.....
- ۳۵۴ ..... ظهور کرامات امام عصر عج در مسجد مقدس جمکران.....
- ۳۵۵ ..... خلاصه‌ای از پرسش و پاسخ هشتم.....
- ۳۵۵ ..... سؤالات.....
- ۳۵۶ ..... ۹- آیا می‌توان توفیق تشرف پیدا کرد؟.....
- ۳۵۷ ..... ۱۰- آیا حضرت کارگزارانی دارد؟.....
- ۳۵۸ ..... حکایتی از آیت‌الله خویی ره.....
- ۳۵۹ ..... معنای دیگری برای خواص از موالیان.....
- ۳۶۰ ..... راهی که محدث نوری برای تشرف ترسیم نموده.....
- ۳۶۲ ..... ۱۱- مادر حضرت مهدی عج.....
- ۳۶۲ ..... سرگذشت مادر امام زمان عج.....
- ۳۶۵ ..... خلاصه‌ای از پرسش و پاسخ یازدهم.....
- ۳۶۶ ..... سؤالات.....
- ۳۶۶ ..... ۱۲- نام حضرت مهدی عج در قرآن.....
- ۳۷۱ ..... خلاصه‌ای از پرسش و پاسخ دوازدهم.....
- ۳۷۲ ..... سؤالات.....
- ۳۷۲ ..... ۱۳- خصوصیات ظاهری امام عصر عج.....
- ۳۷۴ ..... خلاصه‌ای از پرسش و پاسخ سیزدهم.....
- ۳۷۴ ..... سؤالات.....

﴿بَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةِ مُرْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَ
تَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾ (يوسف: ۸۸)

ای عزیز [مصر]، ما و خاندان ما را پریشانی [و قحطی] فرا گرفته، و بهای اندکی [برای
تهیه مواد غذایی] با خود آورده‌ایم؛ پیمانہ را برای ما کامل کن؛ و بر ما تصدق و بخشش
نما، که خداوند بخشنندگان را پاداش می‌دهد.

جلوه گل عندلیبان را غزل‌خوان می‌کند   دیدن مهدی هزاران درد درمان می‌کند
مدعی گوید که با یک گل نمی‌گردد بهار   من گلی دارم که عالم را گلستان می‌کند

دباجه

اعتقاد به موعود در آخر الزمان اختصاص به شیعه و پیروان اهل بیت علیهم السلام ندارد! بلکه تمام مسلمانان به وجود موعود مصلح از فرزندان پیامبر صلی الله علیه و آله معتقدند.

براساس روایات نبوی که در آثار فریقین آمده است مسلمانان بر این عقیده‌اند که از تبار رسول خدا صلی الله علیه و آله فردی که همنام اوست در آخر زمان ظهور خواهد نمود و جهان را از ظلم و بیدادگری پاک خواهد کرد. و به سلطه مستکبران و زورگویان پایان خواهد داد. همین معتقدات باعث شد سخت‌گیری‌ها از سوی حاکمان ستمگر بر امامان شیعه جهت دسترسی به مهدی علیه السلام اعمال شود و هر چه به دوران ولادت حضرت مهدی علیه السلام نزدیک‌تر می‌شد، بر شدت سخت‌گیری‌ها افزوده می‌گشت تا شاید به وجود مبارک حضرت مهدی علیه السلام دست یابند. اما به امر الهی این امر محقق نشد و حضرت مهدی علیه السلام متولد شد و نقشه‌های شوم دشمنانش نقش بر آب گردید. از آن زمان به بعد معتقدان و منتظران وجود مقدس او جهت معرفی بیشتر او آثار متعددی را تدوین کرده و ابعاد مختلف زندگی، ویژگی‌های شخصیتی و علائم ظهور او را با توجه به آیات و روایات مورد بررسی قرار داده‌اند. یکی از آثار ارزشمند درباره حضرت مهدی علیه السلام، کتاب «دوازده گفتار درباره حضرت مهدی علیه السلام» است که توسط محقق ارجمند جناب حجت الاسلام و المسلمین آقای حسین اوسطی تألیف شده است. نویسنده محترم ابعاد مختلف زندگی حضرت را از ولادت تا ظهور مورد بررسی قرار داده است.

۱۸ دوازده گفتار درباره حضرت مهدی علیه السلام

امید می رود خوانندگان محترم با مطالعه این اثر ارزشمند با زندگی حضرت مهدی علیه السلام، بیشتر آشنا شوند و وظایف خود را در زمان غیبت بهتر بشناسند.

انه ولی التوفیق

پژوهشکده حج و زیارت

گروه اخلاق و اسرار

مقدمه

﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾ (رعد: ۷)

تو فقط بیم دهنده‌ای؛ و برای هر گروهی هدایت کننده‌ای است.

الطاف الهیّه

سپاس و حمد، پروردگاری را سزااست که برای تکامل بندگان خود جهانی بس عظیم را خلق کرد و آن را مهد پیدایش و پرورش انسان قرار داد و در آن انواع نعمت‌ها را گسترش داد؛ به طوری که جوابگوی تمامی نیازهای بشر گردید.

حمد و ثنا، لایق خداوندی است که برای ارتقای روحی و سیر معنوی بندگان خود و واصل شدن آنان به قُلّه رفیع اخلاق و سیر و سلوک، یعنی تحصیل معرفت الهی و تخلق به اخلاق حضرت حق و مهر ورزیدن به ذات لایزال ربوبی، رهبران آسمانی را مجهّز به وحی و آیات بیّنات برانگیخت.

خداوند پس از فرستادن خاتم پیامبران محمد بن عبدالله ﷺ برای اینکه واسطه و رابطه بین خالق و مخلوق قطع نشود، امامانی معصوم را به امت اسلامی معرفی کرد و مسلمانان را با نام و نشان آنان آشنا ساخت.

آری خداوند متعال، جهان را مدرسه و دانشگاه قرار داده است و رسولان و امامان را معلمان و اساتید آن تا بندگانش بتوانند از این بستر آماده، خود را به کمال برسانند؛ همان گونه که خداوند می‌فرماید:

﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ (طلاق: ۱۲)

خداوند همان کسی است که هفت آسمان را آفرید و از زمین نیز همانند آنها را. فرمان او تدبیرا او در میان آنها پیوسته فرود می‌آید تا بدانید خداوند بر هر چیزی تواناست و اینکه علم خدا به همه چیز احاطه دارد.

همچنین فرمود: ﴿وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾ (رعد: ۷)؛ هر قوم و گروهی یک هادی و مرشدی که از جانب خداوند منصوب باشد، خواهند داشت.

با هزاران تأسف

متأسفانه مسلمانان به این انسان‌های نمونه و مرشدان الهی بی‌مهری بسیار کردند و همین امر باعث شد که ظالمانی همچون حجاج بن یوسف، متوکل و... حکومت و قدرت را به دست بگیرند و خود را امیرمؤمنان بخوانند و جانشینان واقعی رسول خدا صلی الله علیه و آله را از بین ببرند و ملت اسلامی را از فیض وجود و حضور پربرکت آنان محروم سازند. خداوند متعال نعمت‌های مادی و معنوی خود را به بندگان ارزانی داشت و آن را به کمال رساند. به یقین خداوند نعمتی را که به بندگانش عطا می‌کند، از آنان نمی‌ستاند. مگر آنکه بندگان شایستگی خود را از دست بدهند و شکر نعمتش را به جای نیاورند؛ همان‌گونه که خداوند می‌فرماید:

﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ (انفال: ۵۳)

این به خاطر آن است که خداوند، هیچ نعمتی را که به گروهی داده، تغییر نمی‌دهد، جز آنکه آنها خودشان را تغییر دهند و خداوند شنوا و داناست.

بنابراین مردم به خاطر کردار بد خودشان، نعمت حاکمانی همچون علی بن ابی طالب، امام صادق، علی بن موسی الرضا و دیگر ذوات مقدس اهل بیت علیهم السلام را از دست دادند؛ آنان که هم جوابگوی مسائل دینی مردم بودند و هم در اجرای حکومت عادلانه رفتار می‌کردند.

ضرورت بقای حجت الهی در عالم

اراده و حکمت پروردگار بر آن استوار است که همواره مصداقی از آیه «إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً»؛ «من بر روی زمین، جانشینی (نماینده‌ای) قرار خواهم داد». (بقره: ۳۰) بر زمین باقی باشد. بنابراین خداوند دوازدهمین جانشین رسولش را از دیدگان مخفی داشت تا از دسترس ستمگران خودکامه محفوظ بماند.

امام پشت پرده غیبت

هر چند در این دوران، امام عصر از نظرها غایب است، اما تمام شئون امامت را دارد. ایشان در دوران غیبت به خورشید پشت ابر تشبیه شده‌اند؛ یعنی همان‌گونه که خورشید نور خود را از پشت ابر به تمام هستی می‌رساند، امام عصر نیز از پشت پرده غیبت نظام خلقت را از برکات خویش بهره‌مند می‌سازد. اما عنایت ایشان به عالم انسانی از جنس هدایت، دادرسی و دستگیری از در ماندگان است. همچنین، نقشه‌های خطرناک دشمنان اسلام را خنثا می‌کند و باعث دوام اسلام و مسلمانان، به‌ویژه شیعیان می‌شود.

آری، امروز بعد از گذشت چهارده قرن از ظهور اسلام و نزول قرآن، مکتب تشیع با وجود دشمنان قدرتمند و کینه‌توزش همچنان برقرار است؛ دشمنانی همچون معاویه و یزید که یکی قسم می‌خورد نام محمد ﷺ را دفن کند و دیگری به قصد ریشه‌کن کردن رسالت و امامت، واقعه کربلا را به پا می‌کند.

بقای اسلام و مسلمانان به‌ویژه شیعیان، نشان از وجود انسانی الهی دارد که برای حفظ دین همواره در تلاش است. در همین رابطه، حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه فرمود: «إِنَّا غَيْرُ مُهْمَلِينَ لِمُرَاعَاتِكُمْ وَلَا نَاسِيْنَ لِذِكْرِكُمْ»؛ «ما توجه خودمان را از شما بر نمی‌داریم و شما را فراموش نخواهیم کرد».

اگر حضرت خضر، آن عبد صالح و غایب از نظر، برای حفظ کشتی از دست

ظالمان، باقی ماندن گنجی برای صاحبان اصلی و حفظ ایمان پدر و مادری، کارهای عجیبی انجام می دهد، قطعاً حجت غایب ما، حضرت مهدی علیه السلام نیز با دستگیری از بیچارگان و صاحبان ایمان، به ویژه استغاثه کنندگان به درگاه آن حضرت، برای حفظ اسلام و مکتب تشیع، تلاش بیشتری می کند.

محرومیت از فیض حضور

به طور طبیعی مردم در دوران غیبت از فیض حضور امام محروم اند. اما از آن طرف اوضاع آشفته جوامع، گسترش ظلم در دنیا، کم رنگ شدن دین و از بین رفتن حقوق انسانی موجب ناراحتی حضرت می شود. البته مؤمنان و پیروان واقعی مکتب اهل بیت علیهم السلام نیز در چنین شرایطی سخت در ناراحتی و غربت و فشارند؛ زیرا از طرفی دشمنان اسلام می کوشند آنان را به انزوا بکشانند و از طرف دیگر با وسوسه های خود می کوشند تا این افراد را در عقایدشان به تردید بیندازند.

مهم ترین وظیفه مسلمانان، به ویژه شیعیان

مهم ترین وظیفه مسلمانان این است که عقاید خود را از کتاب و سنت بگیرند و با تحقیق و مطالعه و استفاده از دیدگاه های عالمان و دانشمندان به تحکیم آن پردازند؛ زیرا قوی ترین عامل برای جهت بخشی به حرکت انسانی، باورها و عقائد اوست. آری، هرکس بر پایه شاکله خویش رفتار می کند. از این رو اسلام تعلیم و تربیت را از اندیشه آغاز می کند و پیش از هر چیز به اصلاح عقائد می پردازد. داشتن اعتقاد به مهدویت و منجی آخر الزمان، اولاً: انسان را از محیط گناه دور نگه می دارد؛ چرا که ویژگی مصلح جهانی مبارزه با هر ظلم و فساد است؛ ثانیاً: دامنه فکر انسان را وسیع و افقش را جهانی می کند. بنابراین می بینیم در عصر حاضر که زمان غیبت امام است، یگانه گروهی که غم مظلومان و محرومان عالم را

می‌خورند، پیروان مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و معتقدان به حضرت مهدی علیه‌السلام و منتظران اویند؛
 ثالثاً: اعتقاد به حضرت مهدی علیه‌السلام و آشناسدن با ویژگی‌های ایشان باعث می‌شود انسان
 از وسوسه‌های شیاطین و نوشته‌های مسموم و دعوت بعضی حیل‌گران در امان بماند؛
 زیرا با شناخت حق، دیگر جایی برای باطل نمی‌ماند. البته باید شیعیان کنار مسائل
 شعارگونه و احساسی، این مسئله مهم اعتقادی را با آگاهی و شناخت بیشتر و براساس
 دلیل بشناسند. خوشبختانه افراد باایمان بسیاری اند که غیبت طولانی امام علیه‌السلام موجب ضعف
 اعتقادی در آنان نشده است. آنان با قاطعیت تمام و روحیه‌ای امیدوار و بانشاط، به انتظار
 طلوع خورشید ولایت و امامت نشست‌اند و با تمام وجود با ظلم و بی‌عدالتی‌ها مبارزه
 می‌کنند و مقابل ناملايمات صبر می‌نمایند و همچنان فریاد بر می‌آورند:

أَيْنَ بَقِيَّةِ اللَّهِ الَّتِي لَا تَخْلُو مِنَ الْعِزَّةِ الْهَادِيَّةِ، أَيْنَ الْمَعْدُّ لِقَطْعِ دَابِرِ الظَّلْمَةِ، أَيْنَ الْمُتَنْظِرُ
 لِاقَامَةِ الْأَمْتِ وَالْعُوجِ، أَيْنَ الْمُرْتَجَى لِإِزَالَةِ الْجُورِ وَالْعُدْوَانِ، أَيْنَ الْمُدْخِرُ لِتَجْدِيدِ
 الْفَرَايِضِ وَالسُّنَنِ، ... أَيْنَ مُعَزُّ الْأَوْلِيَاءِ وَمُذِلُّ الْأَعْدَاءِ...^۱

کجاست به‌جا مانده خدا که از عترت هدایتگر و راهنما خالی نمی‌گردد؟ کجاست آنکه
 آماده ریشه‌کن ساختن ستمگران است؟ کجاست آنکه منتظریم اختلاف و کج رفتاری‌ها
 را به راستی اصلاح کند، کجاست آنکه امید داریم اساس ظلم و عدوان را از عالم
 براندازد، کجاست ذخیره الهی برای نو کردن فریضه‌ها و سنت‌های دین؟... کجاست
 عزت‌بخش دوستان و خوارکننده دشمنان؟...

قطعی بودن طلوع خورشید

بی‌شک آینده کاروان بشر، نورانی است. روزی خواهد آمد که شایستگان، وارثان
 زمین و مستضعفان، زمامداران عالم می‌شوند. حکومت عدل در سراسر جهان برقرار
 می‌شود و مردم با رعایت حقوق یکدیگر در امنیت کامل زندگی می‌کنند. علاقه مردم به

۱. فرازهایی از دعای شریف ندبه.

عبادت خدا و نیز تمایل به پاکان عالم همچون اهل بیت علیهم السلام زیاد می شود. براساس قرآن، تحقق چنین جامعه و حکومتی حتمی است. خداوند می فرماید: «بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ»؛ «ما حق را بر باطل می کوبیم و آن را هلاک می سازد و این گونه، باطل محو و نابود می شود». (انبیاء: ۱۸) همچنین براساس روایات شیعه و سنی، آینده جهان تحت حکومت عدلی قرار خواهد گرفت که به دست پاکان و صالحان برپا شده است.

در این رابطه، سایر ادیان و مذاهب نیز می گویند یک انسان کامل و قدرتمندی که می تواند مستضعفان جهان را از دست مستکبران نجات بخشد، خواهد آمد و پیروان زبور، تورات و انجیل همگی به انتظار آن روز فرخنده به سر می برند؛ همان گونه که خداوند می فرماید:

﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾

(انبیاء: ۱۰۵)

در زبور بعد از ذکر [تورات] نوشتیم: بندگان شایسته ام وارث [حکومت] زمین خواهند شد. آینده بشر نیز براساس فطرت انسانی که از زشتی ها بیزار و عاشق خوبی است، چیزی جز طلب و مراد فطرت نخواهد بود؛ یعنی آینده در انتظار عدالت، صداقت، امانت، حقیقت و زدوده شدن ظلم و جنایت و حق کشی از جامعه بشری است.

حضرت امیرمؤمنان علیه السلام به این نکته در کلام خود اشاره می کند و می فرماید:

لَتَعْطِفَنَّ الدُّنْيَا عَلَيْنَا بَعْدَ شِمَاسِهَا عَطْفَ الصَّرُوسِ عَلَى وَلَدِهَا، وَتَلَا عَقِيبَ ذَلِكَ: ﴿وَأُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾^۱

دنیا پس از سرکشی به ما روی می کند، چونان شتر ماده بدخو که به بچه خود مهربان شود. سپس حضرت این آیه را تلاوت کرد: «ما اراده کرده ایم تا بر مستضعفان زمین نعمت بخشیم و آنان را پیشوایان و وارثان روی زمین قرار دهیم».

۱. نهج البلاغه، حکمت ۲۰۹.

مقدمه ۲۵

اگر گوش دل به فریاد شهیدان بسپاریم، این پیام به گوش می‌رسد: ﴿وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطَانًا﴾؛ «و آن کس که مظلوم کشته شده، برای ولی‌اش سلطه او حق قصاص [قرار دادیم]». (اسراء: ۳۳)

یعنی روزی خواهد آمد که سرپرست تمامی شهدا قیام کند و انتقام این خون‌ها را از ستمگران بستاند و سرانجام، کلام خداوند حکیم است که می‌فرماید: ﴿وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾؛ «عاقبت نیک برای پرهیزگاران است» (قصص: ۸۳) و ﴿فَانتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ﴾؛ «پس شما منتظر باشید، من هم با شما انتظار می‌کشم» (اعراف: ۷۱).

از خداوند متعال می‌خواهیم که هرچه زودتر، فرج حضرت حجت را برساند؛ فرج آن انسان کاملی که همه انبیا و امت‌ها، و مؤمنان و مستضعفان به انتظار اویند تا با طلوع آن خورشید عالمتاب، جهان و جهانیان غرق نور و سرور شوند. آمین رب العالمین.

حسین اوسطی